

UITSLAG

HOUTPRIJS 2010

HOUTARCHITECTUUR-, HOUT- INNOVATIE- EN PUBLIEKSPRIJS

20

Tijdens de Nationale Houtdag is de Houtprijs 2010 uitgereikt. Ingenieursbureau Boorsma uit Drachten won de Houtarchitectuurprijs; verder waren er drie tweede prijzen. OAK te Leeuwarden was winnaar van de Houtinnovatieprijs. De Publieksprijs ging naar Van Rooijen architecten uit De Meern.

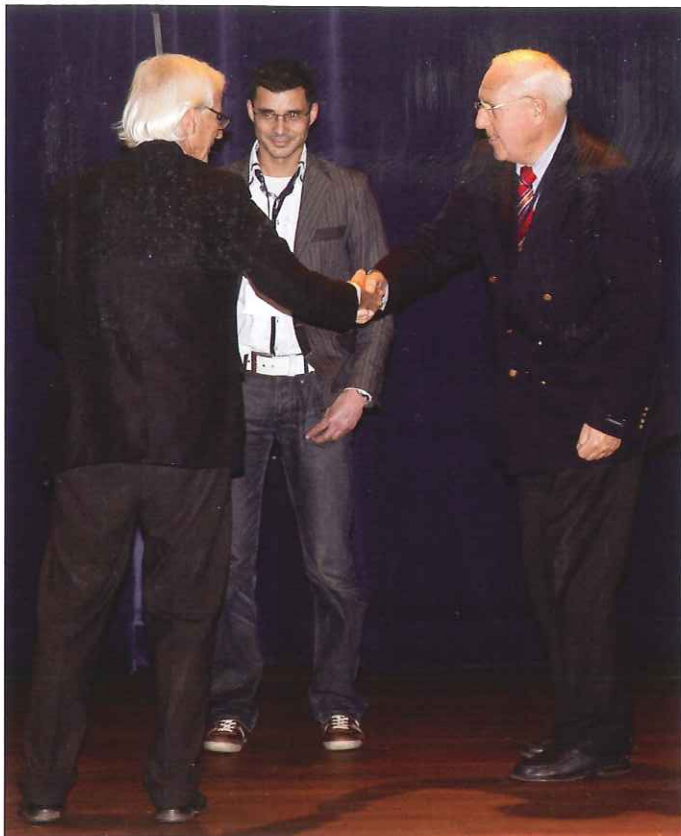

FOTO'S: WWW.JOHNLEWISMARSHALL.COM

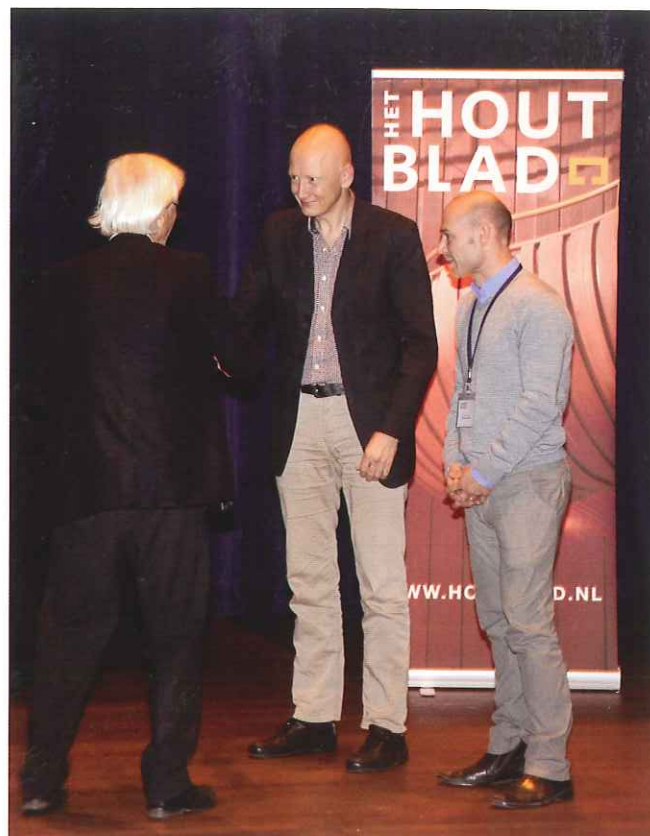
Centrum Hout ontving een recordaantal van 97 inzendingen voor Houtprijs 2010, 89 voor de Houtarchitectuur- en 8 voor de Houtinnovatieprijs. De jury van de Houtarchitectuurprijs selecteerde negen genomineerden uit het totaal, verdeeld over Woningbouw (33), Utiliteitsbouw (31), Restauratie/renovatie (3) en Overige (22).

Volwaardige positie Op basis van de projecten bevestigt deze jury dat hout inderdaad steeds meer waardering krijgt en na enkele decennia een volwaardige positie heeft verworven bij architecten, opdrachtgevers en consumenten. Zij beoordeelde de inzendingen op esthetische en constructieve kwaliteiten en daarnaast op

Alle eerste- en tweedeprijswinners van de Houtarchitectuurprijs 2010 op het podium. Links op de rug gezien juryvoorzitter Hans Ruijssenaars.

Hans Ruijsenaars feliciteert de eersteprijswinnaars ir. Frank Terpstra (midden) en ir. K. Boorsma.

Tweedeprijswinnaars Albert Herder en Tom Jonker van hvdn architecten (midden en rechts).

'het juiste hout op de juiste plaats', van belang voor duurzaamheid en levensduur. Verdere eisen waren functionaliteit, consistentie in ontwerp en uitvoering, en detaillering. Toonden de mededingers in 2008 een zeer wijde schakering aan houttoepassingen, in 2010 was dat nog breder. Hierin schuilt een tendens naar grotere variatie in toepassing (soort, plaats, functie) en in de esthetische en technische kwaliteit en complexiteit. Opvallend was de mindere vernieuwing sinds 2008 en een minder aantal projecten met groots en/of krachtig houtgebruik.

HOUTARCHITECTUURPRIJS 2010

EERSTE PRIJS: *Houten berging Drachten - Ingenieursbureau Boorsma Drachten*

Integraal denkend is uit opdracht, ontwerp, constructie en detail een beeldschoon en uniek klein bouwwerk ontstaan. Hout in vele gedaanten speelt de hoofdrol, in concept en materialisatie samensmeltend tot één juweel. De liefde waarmee het is bedacht en gemaakt, straalt ervan af. Simpel denkwerk en onorthodoxe details verlenen het een grote natuurlijke elegantie. Zie Het Houtblad 4/2010.

De jury onderschrijft van harte de onlosmakelijkheid van vormgeving en uitwerking, zoals omschreven door Ingenieursbureau Boorsma. De hieruit gedestilleerde

algemene lessen zijn bij elke architectenopleiding hanteerbaar. De bijzondere rolverdeling tijdens de ontwikkeling en de bouw tussen opdrachtgever, ontwerper en constructeur (allen uit hetzelfde bureau) kan model staan voor alle bouwprocessen. De gezamenlijke liefde voor hout heeft een prachtig product gebaard.

GEDEELDE TWEDE PRIJS: *4e gymnasium Amsterdam - hvdn architecten Amsterdam*

Het 4e gymnasium bewijst dat modulair bouwen (in hout) volwaardig is geworden: eenvormigheid is nu verrassende speelsheid. Het is aantrekkelijk door de diverse vlakverdelingen met rondom licht achteroverhellende gevelvlakken en uitkragingen in het hofje.

De prachtig gedetailleerde open gevelbekleding van smalle verticale loure preto latten is verfijnd, maar ook stoer omlijstend. Felgekleurde vlakken ondersteunen de robuuste kracht van het hout. Zie Het Houtblad 8/2008.

Door de modulariteit was het in een ongebruikelijk korte periode te ontwerpen, engineeren en realiseren. Tegelijk is het in meer opzichten duurzaam: lichte bouwwijze, aandacht voor kwaliteit en afval door prefabricage, gebruik van grote hoeveelheden hernieuwbaar hout als CO₂-buffer, demontabel, herbruikbaar en recyclebaar. Daarmee zijn techniek, bouwpotentieel, hout, esthetiek en duurzaamheid voorbeeldig samengebracht.

Tweedeprijswinnaars Robert Alewijnse (DP6) en Ton van der Kreeft (projectleider namens Rijkswaterstaat).

Tweedeprijswinnaars André van Lier (DAVL Studio), Jaap Dijks (Pieters Bouwtechniek) en Ben Regtop (DAVL Studio).

De winnaars van de Houtinnovatieprijs 2010. Tweede van links juryvoorzitter Jos Lichtenberg.

GEDEELDE TWEDE PRIJS: *De Vondelhof Den Haag - DAVL Studio Den Haag*

De Vondelhof is niet spectaculair in formaat, vormgeving of textuur. Het is een ruwe diamant ingeklemd in een stedelijke massa. Het ontsluit echter belangrijke kernkwaliteiten van hout, en vertegenwoordigt een zuivere toepassing van met name Leno als hoofdconstructie. Ondanks de krapte en overige beperkingen is een succesvolle inbreiding gerealiseerd volgens het pakket van eisen. Dit was in een conventionele bouwmethodiek niet mogelijk geweest. Zie Het Houtblad 2/2010.

De houteigenschappen zijn optimaal benut en functioneel, zoals de hoge volumieke sterkte van en de prefabricage in Leno, inclusief overstekken. De jury hoopt met de toekenning dat De Vondelhof bijdraagt aan het ontsluiten van de verborgen kwaliteiten van hout, vooral in de noodzakelijke toekomstige inbreiding en verdichting van het binnenstedelijk gebied.

GEDEELDE TWEDE PRIJS: *Bedieningsgebouw Volkeraksluizen Willemstad - DP6 architectuurstudio Delft*

De schaal is klein ten opzichte van de omgeving, maar het bedieningsgebouw krijgt z'n maat door het enorme, gevoelsmatig onverantwoord ver uitkragende futuristische dakvlak. De toeschouwer verwacht dat de boemrangachtige, uitzonderlijk slanke overkapping - als een schelp over een parel - elk moment voorover kantelt en het fragiele glazen gebouw versplintert. Zie Het Houtblad 1/2010.

Hout speelt een enigszins onzichtbare, maar niettemin cruciale rol. De materialisatie van de dakspanten is

verrassend: staal ligt voor de hand. Er is echter bewust gekozen voor hout vanwege de hoge sterkte vergeleken bij het eigen gewicht, waardoor de constructie de zware windbelasting kan weerstaan. De warme lattengevel onder het dak complementeert het geheel tot een architectonisch fraai meesterwerk in het zo grijze Hollandse landschap.

Jury De jury bestond uit: voorzitter prof.ir. Hans Ruijsenaars (directeur Hans Ruijsenaars architecten Amsterdam, em. hoogleraar TU Eindhoven), prof.dr.ir. Jan-Willem van de Kuilen (hoogleraar TU Delft en TU München), ir. Tanja Buijs-Vitkova (projectarchitect Architectenburo ir. Rudy Uytengaak), Kees de Vries (hoofdredacteur Het Houtblad) en secretaris ir. Eric D. de Munck namens Centrum Hout.

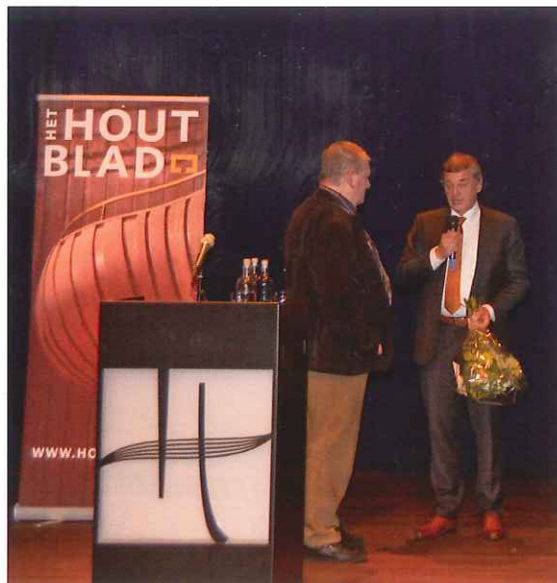
HOUTINNOVATIEPRIJS 2010

Deze prijs, voor de zesde keer toegekend, bevordert innovatieve houttoepassingen in de bouw bij bedrijven, instellingen en ontwerpers. In aanmerking komen onder meer: technieken, productverbeteringen, bouwmethoden en innovaties. De jury selecteerde twee nominaties uit de acht inzendingen.

EERSTE PRIJS: *Vorm verbindingstechnieken en houtmodificatie Accoya verkeersbrug Sneek - OAK (Onix Achterbosch Kunstwerken) Leeuwarden*
'Prachtige brug', 'een stevige bonk hout', 'innovatieve toepassing op schaal': de jury was bijna unaniem over

Eersteprijswinnaars v.l.n.r. Hans Achterbosch (Achterbosch Architectuur), houtconstructeur Emil Lüning en Haiko Meijer (Onix).

Juryvoorzitter Publieksprijs Henk ten Bouwhuis met de winnaars Faranak Nourbakhsh en Theo van Rooijen (Van Rooijen Architecten).

Rechts tweedeprijswinnaar Oscar Walraven (HIB-Systeem).

deze Accoya brug (geacetyleerd radiata pine). Een dergelijke brug met gegarandeerde levensduur getuigt niet alleen van durf, maar ook van innovatiegeest. Bij het ontwerp is goed gekeken naar de constructie, duurzaamheid der verbindingen, afdracht der krachten en houtkeuze. Zie Het Houtblad 8/2008 en 1/2009.

Er is duidelijk rekening gehouden met milieuaspecten, door de bewuste keuze voor hout en door de verduurzamingswijze. Vanuit de constructie lijkt slanker mogelijk, maar hier lijkt massiviteit essentieel in de vormtaal. Het economisch perspectief wordt niet zeer groot geacht: de markt voor dit soort houten bruggen is immers beperkt. Deze icoon genereert echter volgens de jury een enorme spin-off voor andere houttoepassingen.

TWEDE PRIJS: HIB-systeem: de houten bouwsteen - HIB-systeem Nederland Gorinchem

De jury ziet hierin een nieuw en innovatief product op onze markt. De handzame elementen hebben alles in zich om snel en effectief een volledige wandopbouw te creëren, inclusief isolatiepakket. Het systeem in hout sluit aan bij flexibel en demontabel bouwen en hogere isolatiewaarden. De jury denkt wel dat er mogelijk nog enige verfijning nodig is op bouwfysische aspecten. Het is een interessant product voor professionals en doe-het-zelvbouwers, en een welkome aanvulling op bestaande (hout)bouwsystemen. Zie Het Houtblad 5/2010.

Jury De jury bestond uit: prof.ir. Frans Bijlaard (hoogleraar TU Delft), prof.ir. Nico Hendriks (em. hoogleraar TU Eindhoven, directeur BDA Groep), ir. Jack de Leeuw

(algemeen directeur SBR Rotterdam) en prof.dr.ir. André Jorissen (hoogleraar Houtconstructies TU Eindhoven). Voorzitter was prof.dr.ir. Jos Lichtenberg (hoogleraar TU Eindhoven, medeoprichter Inno-Experts, voorzitter stichting Slimbouwen, hoofdredacteur Bouw IQ). Jurysecretaris was ir. Eric D. de Munck van Centrum Hout.

PUBLIEKSPRIJS: Van Rooijen Architecten De Meern - Bijgebouw Blom Vleuten

Voor deze prijs zijn meer dan 3.700 stemmen uitgebracht, met deze winnaar als resultaat.

Het architectonische idee, in een ruime tuin met boomgaarden, was een sculpturaal archetypisch gebouw, met zadeldak. Gevels en dak zijn daartoe volledig uitgevoerd in zwart western red cedar, wat bijdraagt aan de abstractie in de omringende natuur. Beglasede insnijdingen bepalen de lichtinval in het houten interieur en de uitzichten naar de tuin.

Dergelijke doosachtige constructies in hout zijn, aldus de jury, niet zeldzaam, maar de uitvoering van dit ontwerp is pure esthetiek. Architectonisch valt alles op z'n plaats: de veelzijdigheid van hout in zowel interieur als gevel wordt heel duidelijk. Het gebruik ervan is consequent en zeer subtiel doorgevoerd, in een prachtige detaillering. Het eindresultaat is heel zuiver en bloedmooi.

Alle 97 inzendingen en de juryrapporten zijn te raadplegen op www.houtprijs2010.nl. De nominaties stonden beschreven in Het Houtblad 7/2010.